

2023/2888

21.12.2023.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/2888

od 11. prosinca 2023.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Sporazuma o ribarstvu u južnom Indijskom oceanu i o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2019/858

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Odlukom Vijeća 2008/780/EZ ⁽¹⁾ Unija je sklopila Sporazum o ribarstvu u južnom Indijskom oceanu („SIOFA”), kojim je osnovana skupština ugovornih stranaka SIOFA-e.
- (2) Skupština ugovornih stranaka SIOFA-e nadležna je za očuvanje ribolovnih resursa na području primjene SIOFA-e i upravljanje tim ribolovnim resursima. Takve mjere postat će obvezujuće za Uniju.
- (3) Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ predviđa se da Unija treba osigurati da su aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi dugoročno ekološki održive i da se njima upravlja na način koji je u skladu s ciljevima postizanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje i doprinosa dostupnosti opskrbe hranom. Njome se predviđa i da Unija treba primjenjivati predostrožni pristup upravljanju ribarstvom i nastojati osigurati da iskorištavanje živih morskih bioloških resursa obnavlja i održava populacije izlovljivanih vrsta iznad razina koje mogu osigurati najviši održivi prinos. Nadalje, njome se predviđa da Unija treba poduzeti mjere upravljanja i očuvanja na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih savjeta, podržavati razvoj znanstvenog znanja i savjetovanja, postupno eliminirati prakse odbacivanja ulova i promicati načine ribolova kojima se doprinosi selektivnijem ribolovu, izbjegavanju i smanjenju, koliko god je moguće, neželjenih ulova te ribolovu s malim utjecajem na morski ekosustav i ribolovne resurse. Nadalje, u Uredbi (EU) br. 1380/2013 izričito se predviđa da Unija te ciljeve i načela treba primjenjivati u svojoj vanjskoj politici u području ribarstva.
- (4) U skladu s komunikacijama Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” i Strategijom „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” ključno je štititi prirodu i preokrenuti trend propadanja ekosustava. Klimatske promjene i gubitak bioraznolikosti ne smiju ugroziti dostupnost robe i usluga koje zdravi morski ekosustavi pružaju ribarima, obalnim zajednicama i cijelom čovječanstvu.
- (5) U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu” navedene su konkretne mjere za smanjenje količine plastike i onečišćenja mora te gubitka ili ostavljanja ribolovnog alata u moru. Nadalje, cilj je Komunikacije Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema nultoj stopi onečišćenja zraka, vode i tla” smanjiti količinu plastičnog otpada u moru za 50 % i količinu mikroplastike koja se ispušta u okoliš za 30 %.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2008/780/EZ od 29. rujna 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma o ribarstvu južnog Indijskog oceana (SL L 268, 9.10.2008., str. 27.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

- (6) U Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Utvrdjivanje smjera za održiv plavi planet”, naglašava se važnost zaštite i očuvanja morske bioraznolikosti u okviru vanjskog djelovanja Unije. Unija je najistaknutiji akter u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO-ovi) i tijelima za ribarstvo diljem svijeta. Unija u njima promiče održivost ribljih stokova i transparentno donošenje odluka na temelju pouzdanih znanstvenih savjeta, potiče znanstvena istraživanja i jača sukladnost.
- (7) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na skupštini ugovornih stranaka SIOFA-e za razdoblje 2024. – 2028. jer će mjere očuvanja i provedbe koje se donesu na godišnjoj skupštini ugovornih stranaka SIOFA-e biti obvezujuće za Uniju i mogu presudno utjecati na sadržaj prava Unije, to jest na uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008 ⁽³⁾ i (EZ) br. 1224/2009 ⁽⁴⁾ i Uredbu (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (8) Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na skupštini ugovornih stranaka SIOFA-e trenutačno je utvrđeno Odlukom Vijeća (EU) 2019/858 ⁽⁶⁾. Primjereno je tu odluku staviti izvan snage i zamijeniti je novom odlukom koja bi obuhvaćala razdoblje 2024. – 2028.
- (9) Budući da se priroda ribolovnih resursa na području primjene SIOFA-e mijenja i da je stoga potrebno u stajalištu Unije uzeti u obzir nove događaje, uključujući nove znanstvene i druge relevantne informacije koje su predstavljene prije ili tijekom zasjedanja skupštine ugovornih stranaka SIOFA-e, trebalo bi u skladu s načelom lojalne suradnje među institucijama Unije, sadržanom u članku 13. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji, utvrditi postupke za godišnje utvrđivanje stajališta Unije za razdoblje 2024. – 2028.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na sastancima skupštine ugovornih stranaka Sporazuma o ribarstvu u južnom Indijskom oceanu (SIOFA) utvrđeno je u Prilogu I.

Članak 2.

Godišnje utvrđivanje stajališta koje Unija treba zauzeti na sastancima skupštine ugovornih stranaka SIOFA-e provodi se u skladu s Prilogom II.

Članak 3.

Stajalište Unije utvrđeno u Prilogu I. ocjenjuje i, ako je to primjereno, revidira Vijeće na prijedlog Komisije najkasnije do godišnjeg sastanka skupštine ugovornih stranaka SIOFA-e koji će se održati 2029.

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvrćanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1006/2008 (SL L 347, 28.12.2017., str. 81.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (EU) 2019/858 od 14. svibnja 2019. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na sastanku stranaka Sporazuma o ribarstvu južnog Indijskog oceana (SIOFA) te o stavljanju izvan snage Odluke od 12. lipnja 2017. o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije na sastanku stranaka SIOFA-e (SL L 140, 28.5.2019., str. 21.).

Članak 4.

Odluka Vijeća (EU) 2019/858 stavlja se izvan snage.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. prosinca 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
L. PLANAS PUCHADES

PRILOG I.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Sporazuma o ribarstvu u južnom Indijskom oceanu (SIOFA)

1. NAČELA

Unija u okviru SIOFA-e:

- (a) osigurava da su mjere donesene u okviru SIOFA-e usklađene s međunarodnim pravom, a posebno s Konvencijom UN-a o pravu mora iz 1982., Sporazumom UN-a iz 1995. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim stokovima i vrlo migratornim ribljim stokovima, Sporazumom Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama očuvanja i upravljanja iz 1993. i Sporazumom FAO-a o mjerama države luke iz 2009.;
- (b) promiče ciljeve Sporazuma u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora u pogledu očuvanja i održivog iskorištavanja morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije i na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, posebno u pogledu jačanja zaštite morske bioraznolikosti i zaštite 30 % svjetskih oceana kao zaštićenih morskih područja;
- (c) doprinosi provedbi europskog zelenog plana, u skladu sa Zaključcima Vijeća od 23. listopada 2020. naslovljenima „Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem”, Zaključcima Vijeća od 10. lipnja 2021. naslovljenima „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”, posebno u pogledu zaštite prirode, te Zaključcima Vijeća od 19. listopada 2020. o strategiji „od polja do stola” i snažnijoj Europi u svijetu;
- (d) djeluje u skladu s ciljevima i načelima Unije utvrđenima u okviru zajedničke ribarstvene politike, posebno primjenom predostrožnog pristupa i s pomoću ciljeva povezanih s najvećim održivim prinosom kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013, kako bi se promicala provedba pristupa upravljanju ribarstvom utemeljenog na ekosustavu, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegao i smanjio neželjeni ulov i postupno napustila praksa odbacivanja ulova te kako bi se utjecaj ribolovnih aktivnosti na morske ekosustave i njihova staništa smanjio na najmanju moguću razinu, te kako bi se promicanjem gospodarski održivog i konkurentnog ribolova Unije osigurao primjeren životni standard za osobe koje ovise o ribolovnim aktivnostima i uzeli u obzir interesi potrošača;
- (e) postupa u skladu sa Zaključcima Vijeća od 19. ožujka 2012. o vanjskoj dimenziji zajedničke ribarstvene politike;
- (f) postupa u skladu sa Zaključcima Vijeća od 13. prosinca 2022. o međunarodnom upravljanju oceanima za sigurne, zaštićene, čiste i zdrave oceane i mora kojima se upravlja na održiv način u pogledu očuvanja morske bioraznolikosti;
- (g) radi na primjerenom uključivanju dionika u pripremnu fazu izrade mjera SIOFA-e i osigurava da su mjere donesene u okviru SIOFA-e u skladu s ciljevima SIOFA-e;
- (h) promiče stajališta koja su u skladu s najboljim praksama regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO-ovi);
- (i) nastoji ostvariti usklađenost i sinergiju s politikom koju Unija provodi kao dio svojih bilateralnih odnosa u području ribarstva s trećim zemljama i osigurava usklađenost s njezinim drugim politikama, posebno u području vanjskih odnosa, zapošljavanja, okoliša, trgovine, razvoja, istraživanja i inovacija;
- (j) nastoji stvoriti jednake uvjete za flotu Unije na području primjene SIOFA-e na temelju istih načela i standarda koji se primjenjuju na temelju prava Unije te promicati ujednačenu provedbu tih načela i standarda;
- (k) promiče koordinaciju između SIOFA-e, postojećih RFMO-a i regionalnih konvencija o moru te, prema potrebi i ako je to primjenjivo, suradnju sa svjetskim organizacijama u okviru njihovih ovlaštenja;
- (l) promiče mehanizme suradnje među RFMO-ovima koji se ne bave tunom s pomoću takozvanog postupka iz Koebea za RFMO-ove koji se bave tunom.

2. SMJERNICE

Unija nastoji, prema potrebi, podupirati SIOFA-u u donošenju sljedećih mjera:

- (a) mjera za promicanje očuvanja i obnove bioraznolikosti te za promicanje održivosti stokova i uključivanje pitanja povezanih s klimatskih promjenama u postupak donošenja odluka;
- (b) mjera očuvanja i upravljanja za ribolovne resurse na području primjene SIOFA-e na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih savjeta i predostrožnog pristupa, uključujući ukupne dopuštene ulove i kvote ili regulaciju napora u izlovu živih morskih bioloških resursa koje regulira SIOFA, kojima bi se postigao najviši održivi prinos. Prema potrebi, te mjere očuvanja i upravljanja obuhvaćaju posebne mjere za stokove izložene prelovu kako bi ribolovni napor ostao u skladu s dostupnim ribolovnim mogućnostima;
- (c) mjera za promicanje prikupljanja podataka, znanstvenih istraživanja i znanstveno utemeljenih odluka o upravljanju, jačanja odbora za sukladnost, kulture sukladnosti i periodičnog neovisnog ocjenjivanja uspješnosti;
- (d) mjera za sprečavanje nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih (NNN) ribolovnih aktivnosti, odvrćanje od njih i njihovo zaustavljanje na području primjene SIOFA-e, uključujući uvrštavanje na popis plovila NNN i sinkroniziranje popisa s popisima drugih RFMO-ova, te mjera za promicanje sljedivosti ribe i proizvoda ribarstva na temelju Dobrovoljnih smjernica za programe dokumentiranja ulova;
- (e) mjera praćenja, kontrole i nadzora na području primjene SIOFA-e kako bi se osigurala učinkovitost kontrola i sukladnost s mjerama donesenima u okviru SIOFA-e, uključujući pojačavanje kontrola prekrcaja na temelju Dobrovoljnih smjernica FAO-a za prekrcaje;
- (f) mjera za najveće moguće smanjenje negativnih posljedica ribolovnih aktivnosti na morsku bioraznolikost i morske ekosustave i njihova staništa, uključujući zaštitne mjere za osjetljive morske ekosustave na području primjene SIOFA-e u skladu sa SIOFA-om i Međunarodnim smjernicama FAO-a za upravljanje dubokomorskim ribolovom na otvorenom moru te mjere za najveće moguće izbjegavanje i smanjenje neželjenog ulova, osobito osjetljivih morskih vrsta, i za postupno napuštanje prakse odbacivanja ulova;
- (g) mjera za smanjenje onečišćenja mora i sprečavanje bacanja plastike u more te smanjenje utjecaja plastike koja se nalazi u moru na morsku bioraznolikost i ekosustave, uključujući mjere za smanjenje posljedica ostavljenog, izgubljenog ili na drugi način u oceanu odbačenog ribolovnog alata i za olakšavanje identifikacije i uklanjanja takvog alata na temelju Dobrovoljnih smjernica FAO-a o označivanju ribolovnog alata;
- (h) mjera usmjerenih na zabranu ribolova koji se obavlja isključivo radi izlova peraja morskog psa i kojima se zahtijeva da se svi morski psi iskrcaju sa svim perajama prirodno povezanim s trupom;
- (i) preporuka, prema potrebi i u mjeri u kojoj je to dopušteno u skladu s relevantnim osnivačkim dokumentima, kojima se potiče provedba Konvencije o radu u ribolovu Međunarodne organizacije rada;
- (j) prema potrebi, zajedničkih pristupa s drugim RFMO-ima, osobito s onima koji su uključeni u upravljanje ribarstvom u istoj regiji;
- (k) dodatnih tehničkih mjera koje se temelje na savjetima pomoćnih tijela i radnih skupina SIOFA-e;
- (l) mjera usklađenih s ciljevima postizanja gospodarskih i socijalnih koristi te koristi za zapošljavanje i doprinosa dostupnosti opskrbe hranom.

*PRILOG II.***Godišnje utvrđivanje stajališta Unije koje treba zauzeti na sastancima u okviru Sporazuma o ribarstvu u južnom Indijskom oceanu**

Prije svakog sastanka skupštine stranaka SIOFA-e, kad se to tijelo pozove na donošenje odluka koje proizvode pravne učinke za Uniju, poduzimaju se potrebni koraci kako bi se u stajalištu koje treba izraziti u ime Unije uzele u obzir najnovije znanstvene i druge relevantne informacije dostavljene Komisiji, u skladu s načelima i smjernicama utvrđenima u Prilogu I.

U tu svrhu i na temelju tih informacija Komisija Vijeću ili njegovim pripremnim tijelima pravodobno prije svakog sastanka skupštine stranaka SIOFA-e dostavlja pisani dokument u kojem se utvrđuju pojedinosti predloženog utvrđivanja stajališta Unije za raspravu i potvrđivanje pojedinosti stajališta koje treba izraziti u ime Unije.

Ako tijekom skupštine stranaka SIOFA-e nije moguće postići dogovor, među ostalim na samoj skupštini, predmet se upućuje Vijeću ili njegovim pripremnim tijelima kako bi se u stajalištu Unije mogli uzeti u obzir novi elementi.
